

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
P. CRUZ VILLALÓN
fremsat den 29. marts 2012¹

Sag C-616/10

Solvay SA
mod

Honeywell Fluorine Products Europe BV Honeywell Belgium NV Honeywell Europe NV

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Rechtbank 's-Gravenhage (Nederlandene))

»Retligt samarbejde i civile sager — retternes kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser — forordning (EF) nr. 44/2001 — sag vedrørende krænkelse af et europæisk patent — specialkompetence og enekompetence — artikel 6, nr. 1) — flere sagsøgte — artikel 22, nr. 4) — anfægtelse af patentets gyldighed — artikel 31 — foreløbige, herunder sikrende retsmidler«

1. Rechtbank 's-Gravenhage (Nederlandene), for hvilken der verserer sager, hvor der er nedlagt påstand om krænkelse af et europæisk patent begået af selskaber med hjemsted i forskellige medlemsstater, efterfulgt af en påstand om et foreløbigt retsmiddel i form af forbud mod grænseoverskridende krænkelse, har stillet Domstolen flere præjudicielle spørgsmål vedrørende anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område² på tvister vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder.

2. Den forelæggende rets meget præcise spørgsmål³ er koncentreret om de grundlæggende problemer⁴, som vedrører denne forordnings anvendelse på grænseoverskridende tvister vedrørende europæiske patenter⁵, og som således giver Domstolen anledning til at præcisere de væsentligste domme på området for artikel 6, nr. 1)⁶, artikel 22, nr. 4)⁷, og artikel 31⁸ i forordning nr. 44/2001.

1 — Originalsprog: fransk.

2 — EFT 2001 L 12, s. 1.

3 — Disse spørgsmål er i øvrigt blevet stillet meget kort tid efter, at Europa-Kommissionen offentliggjorde et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Omarbejdning) af 14.12.2010 (KOM(2010) 748 endelig, herefter »forslaget til omarbejdning af forordning nr. 44/2001«). Vedrørende en undersøgelse af dette forslag jf. C. Heinze, »Choice of Court Agreements, Coordination of Proceedings and Provisional Measures in the Reform of the Brussels I Regulation«, *Rebels Zeitschrift für ausländisches und internationales Privatrecht*, 2011, bind 75, s. 581.

4 — Disse problemer er påberåbt af Kommissionen i rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om anvendelsen af forordning nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område af 21.4.2009 (KOM(2009) 174 endelig, punkt 3.4). Jf. ligeledes grønbog om revision af forordning nr. 44/2001 af 21.4.2009 (KOM(2009) 175 endelig, punkt 4 og 6) og Europa-Parlamentets beslutning af 7.9.2010 om anvendelsen og revision af forordning nr. 44/2001 (EUT 2011 C 308 E, s. 36, punkt 22).

5 — Jf. bl.a. D. Fernández Arroyo, *Compétence exclusive et compétence exorbitante dans les relations privées internationales*, RCADI, 2006, bind 323, især s. 95, punkt 80 ff., S. Leible og A. Ohly (red.), *Intellectual Property and Private International Law*, Mohr Siebeck, 2009, M. Schauwecker, *Extraterritoriale Patentverletzungsjurisdiktion – Die internationale Zuständigkeit der Gerichte außerhalb des Patenterteilungsstaates für Verletzungsverfahren*, Carl Heymanns Verlag, 2009, C. Nourissat og E. Treppoz, *Droit international privé et propriété intellectuelle – Un nouveau cadre pour de nouvelles stratégies*, Lamy, Axe Droit, 2010, M. Winkler, *Die internationale Zuständigkeit für Patentverletzungsstreitigkeiten*, Peter Lang, 2011.

6 — Dom af 13.7.2006, sag C-539/03, Roche Nederland m.fl., Sml. I, s. 6535.

7 — Dom af 13.7.2006, sag C-4/03, GAT, Sml. I, s. 6509.

8 — Dom af 17.11.1998, sag C-391/95, Van Uden, Sml. I, s. 7091.

I – Relevante retsfor skrifter

3. I medfør af artikel 3 i forordning nr. 44/2001, som er en undtagelse fra princippet i forordningens artikel 2, kan personer, der har bopæl på en medlemsstats område, kun sagsøges ved retterne i en anden medlemsstat i medfør af de regler, der er fastsat i forordningens artikel 5-24.

4. Artikel 6 i forordning nr. 44/2001 bestemmer, at en person, der har bopæl på en medlemsstats område, endvidere kan sagsøges i en anden medlemsstat:

»[...]

1) såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl, forudsat at kravene er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig

[...]«

5. Artikel 22 i forordning nr. 44/2001 bestemmer:

»Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

[...]

4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, design samt andre lignende rettigheder, der forudsætter deponering eller registrering, retterne i den medlemsstat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge en fællesskabsretsakt eller en international konvention anses for at være foretaget.

Med forbehold af den kompetence, der i henhold til konventionen om meddelelse af europæiske patenter, undertegnet i München den 5. oktober 1973, er tillagt Den Europæiske Patentmyndighed, har retterne i hver medlemsstat, uanset parternes bopæl, enekompetence for så vidt angår registreringen og gyldigheden af et europæisk patent, der er meddelt for denne medlemsstat.

[...]«

6. Endelig bestemmer artikel 31 i forordning nr. 44/2001:

»Der kan over for en medlemsstats retslige myndigheder anmodes om anvendelse af sådanne foreløbige, herunder sikrende, retsmidler, som er fastsat i den pågældende medlemsstats lovgivning, selv om en ret i en anden medlemsstat i medfør af denne forordning er kompetent til at påkende sagens realitet.«

II – De faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen

7. Solvay SA, der er et selskab med hjemsted i Belgien, og som er indehaver af europæisk patent nr. EP 0 858 440, der er i kraft i flere medlemsstater⁹, anlagde den 6. marts 2009 sag ved Rechtbank 's-Gravenhage i Nederlandene med påstand om krænkelse¹⁰ af flere nationale dele af dette patent mod navnlig tre selskaber med hjemsted i to forskellige medlemsstater, nemlig Honeywell Fluorine Products Europe BV, der har hjemsted i Nederlandene, og Honeywell Belgium NV og Honeywell Europe NV, der har hjemsted i Belgien¹¹, idet de markedsfører et produkt, der er fremstillet af Honeywell International Inc. (HFC-245), og som er identisk med det, der er omfattet af patentet.

8. I forbindelse med disse retsforhandlinger nedlagde Solvay SA den 9. december 2009 en mellemkommende påstand mod de sagsøgte i hovedsagen om et foreløbigt retsmiddel vedrørende forbud mod grænseoverskridende krænkelse under hele varigheden af tvisten i hovedsagen¹².

9. Da de sagsøgte i hovedsagen i forbindelse med den foreløbige påstand har gjort gældende, at de nationale dele af det omtvistede patent er ugyldige, uden imidlertid at have anlagt eller i det mindste at have meddelt at ville anlægge ugyldighedssager, og da de har anfægtet, at den nederlandske ret, der skal påkende både hovedpåstanden og den foreløbige påstand, er kompetent, har Rechtbank 's-Gravenhage besluttet at udsætte sagen og at stille Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 og flere præjudicielle spørgsmål vedrørende artikel 22, nr. 4), og artikel 31 i forordning nr. 44/2001.

III – De præjudicielle spørgsmål

10. De af Rechtbank 's-Gravenhage stillede præjudicielle spørgsmål har følgende ordlyd:

»1) Vedrørende [...] artikel 6, nr. 1), [i forordning nr. 44/2001]:

Foreligger der i en situation, hvori to eller flere selskaber fra forskellige medlemsstater er parter i en sag ved en ret i en af disse medlemsstater, for hvilken det gøres gældende, at hvert af disse selskaber særskilt gør sig skyldig i krænkelse af den *samme* nationale del af et europæisk patent, der er i kraft i en anden medlemsstat, derved, at de foretager forbudte transaktioner med det *samme* produkt, uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig, jf. [forordningens] artikel 6, nr. 1)?

2) Vedrørende [...] artikel 22, nr. 4), [i forordning nr. 44/2001]:

a) Kan [forordningens] artikel 22, nr. 4), anvendes på en begæring om et foreløbigt retsmiddel, der støttes på et udenlandsk patent (som et *foreløbigt* grænseoverskridende forbud mod eneretskrænkelse), og i hvilken rekviritus gør gældende, at det udenlandske patent er ugyldigt, og idet det bemærkes, at den ret, der behandler begæringen om det foreløbige retsmiddel ingen definitiv afgørelse træffer med hensyn til det påberåbte patents gyldighed, men alene anlægger et skøn med hensyn til, hvorledes den ret, der er kompetent i henhold til [forordningens] artikel 22, nr. 4), vil afgøre sagen, og at den, såfremt der findes en rimelig chance, der ikke må forspildes, for, at det påberåbte patent vil blive annulleret af den kompetente ret, skal undlade at imødekomme begæringen om et foreløbigt retsmiddel i form af et forbud?

9 — I denne sag i Danmark, Irland, Grækenland, Luxembourg, Østrig, Portugal, Finland og Sverige. Dertil kommer ligeledes i Liechtenstein og Schweiz.

10 — Herefter »hovedpåstanden«.

11 — Herefter samlet »de sagsøgte i hovedsagen«.

12 — Herefter »den foreløbige påstand«.

- b) Stilles der, for at [forordningens] artikel 22, nr. 4), kan finde anvendelse i en sag som omhandlet i det foregående spørgsmål, formkrav til ugyldighedsindsigelsen i den forstand, at [forordningens] artikel 22, nr. 4), kun kan finde anvendelse, såfremt der ved den ret, der er kompetent i henhold til [forordningens] artikel 22, nr. 4), allerede er anlagt en sag om ugyldighed, eller en sådan vil blive anlagt inden for en bestemt frist – der fastsættes af retten – idet der i al fald er eller vil blive foretaget en forkyndelse for patentindehaveren, eller er det tilstrækkeligt blot at fremsætte ugyldighedsindsigelsen, og, hvis ja, stilles der krav til indholdet af indsigelsen i den forstand, at den må være tilstrækkeligt begrundet og/eller ikke kan anses for misbrug af procesretlige beføjelser?
- c) Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, beholder den ret, ved hvilken der er i en sag som nævnt i spørgsmål 1 er fremsat en ugyldighedsindsigelse, sin kompetence med hensyn til forbuddet med den følge, at forbudsproceduren udsættes (hvis rekvirenten ønsker det), indtil den ret, der er kompetent i henhold til [forordningens] artikel 22, nr. 4), har truffet afgørelse om gyldigheden af den påberåbte nationale del af patentet, eller skal begæringen afslås, fordi retten ikke må påkende en indsigelse, der er væsentlig for afgørelsen, eller mister retten, når der er fremsat en ugyldighedsindsigelse, også sin kompetence med hensyn til forbuddet?
- d) Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, kan en national ret støtte kompetence med henblik på at træffe afgørelse vedrørende en begæring om et foreløbigt retsmiddel støttet på et udenlandsk patent (som et grænseoverskridende forbud mod eneretskrænkelse), hvortil der er fremsat den indsigelse, at det påberåbte patent er ugyldigt, eller [i hvilket tilfælde det må antages, at anvendeligheden af [forordningens] artikel 22, nr. 4), ikke påvirker rettens kompetence til at tage stilling til forbudsbegæringen] eller kompetence til at tage stilling til en indsigelse om, at det påberåbte udenlandske patent er ugyldigt, på [forordningens] artikel 31?
- e) Såfremt spørgsmål 4 besvares bekræftende, hvilke faktiske forhold eller omstændigheder er da påkrævet, for at det kan antages, at der foreligger den i præmis 40 i [Van Uden-dommen] omhandlede reelle tilknytning mellem retsmidlets genstand og den stedlige kompetence i den kontraherende stat, i hvilken retten er beliggende?»

11. Sagsøgeren og de sagsøgte i hovedsagen, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien og Kommissionen har fremsat skriftlige bemærkninger. Repræsentanter for Solvay SA, Honeywell Fluorine Products Europe BV og befuldmægtigede for Kongeriget Spanien og Kommissionen fremsatte mundtlige bemærkninger under retsmødet den 30. november 2011.

IV – Analyse

12. Indledningsvis henledes opmærksomheden på, at for så vidt som forordning nr. 44/2001 nu er trådt i stedet for konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager¹³ i forholdet mellem medlemsstaterne¹⁴, gælder den fortolkning, som Domstolen har foretaget, også for forordningen, når bestemmelserne heri svarer til bestemmelserne i Bruxelleskonventionen¹⁵. Det fremgår endvidere af 19. betragtning til forordning nr. 44/2001, at kontinuiteten i fortolkningen mellem Bruxelleskonventionen og den pågældende forordning må sikres.

13 — EFT 1972 L 299, s. 32, herefter »Bruxelleskonventionen«.

14 — For Kongeriget Danmark jf. aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser om det civil- og handelsretlige område, undertegnet i Bruxelles den 19.10.2005 (EFT L 299, s. 62).

15 — Jf. bl.a. dom af 10.9.2009, sag C-292/08, German Graphics Graphische Maschinen, Sml. I, s. 8421, præmis 27, og af 18.10.2011, sag C-406/09, Realchemie Nederland, Sml. I, s. 9773, præmis 38.

A – Hovedpåstanden og fortolkningen af artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001

13. Den forelæggende ret har med det første spørgsmål i det væsentlige spurgt Domstolen, om retten kan anses for at have kompetence på grundlag af artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001. Retten ønsker det nærmere bestemt afklaret, om den, henset til det forhold, at den behandler sager, der er anlagt mod en virksomhed med hjemsted i Nederlandene og to virksomheder med hjemsted i Belgien, står over for en risiko for uforenelige afgørelser, hvilket begrundes rettens kompetence på grundlag af denne bestemmelse.

14. Artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 giver nemlig mulighed for, at en sagsøger anlægger sag mod flere sagsøgte ved retten i den retskreds, hvor en af dem har bopæl, forudsat at kravene er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig¹⁶.

15. Domstolen fastslog betingelsen om, at der skal foreligge en sådan forbindelse mellem kravene i forbindelse med fortolkningen af Bruxelleskonventionens artikel 6, nr. 1)¹⁷, inden den blev regelfæstet ved affattelsen af artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001¹⁸ med henblik på at undgå, at undtagelsen til princippet om, at retten i den medlemsstat, hvor sagsøgte har bopæl, har kompetence, ikke kan rejse tvivl om selve eksistensen af dette princip.

16. Domstolen har ligeledes præciseret, at det ikke er tilstrækkeligt til, at afgørelser kan opfattes som indbyrdes modstridende, at der forekommer en divergens i løsningen af tvisten. En sådan divergens skal ydermere foreligge i forhold til samme retlige og faktiske situation¹⁹.

17. Det tilkommer i øvrigt den nationale ret at vurdere, om der er en forbindelse mellem de forskellige krav, der gøres gældende for den, dvs. om der er risiko for uforenelige afgørelser, såfremt disse krav bliver påkendt hver for sig²⁰.

18. I dommen i sagen Roche Nederland m.fl. udtalte Domstolen imidlertid, at parallelle krænkelssager i forskellige medlemsstater, der i overensstemmelse med Münchenkonventionens artikel 64, stk. 3, skal behandles i henhold til gældende national lovgivning²¹, ikke angår den samme retlige situation²², således at eventuelle indbyrdes divergerende retsafgørelser derfor ikke kan betegnes som indbyrdes modstridende²³.

19. Det forekommer med andre ord, at betingelserne for anvendelse af artikel 6, nr. 1), i 44/2001 i princippet ikke kan være opfyldt, når krænkelssagerne vedrører et europæisk patent.

16 — Dom af 27.9.1988, sag 189/87, Kalfelis, Sml. s. 5565, præmis 12, og af 27.10.1998, sag C-51/97, Réunion européenne m.fl., Sml. I, s. 6511, præmis 48, samt dommen i sagen Roche Nederland m.fl., præmis 20.

17 — Kalfelis-dommen, præmis 12.

18 — Således som Domstolen erindrede om i dommen i sagen Roche Nederland m.fl., præmis 21.

19 — Dommen i sagen Roche Nederland m.fl., præmis 26, samt dom af 11.10.2007, sag C-98/06, Freeport, Sml. I, s. 8319, præmis 40, og af 1.12.2011, sag C-145/10, Painer, Sml. I, s. 12533, præmis 79.

20 — Freeport-dommen, præmis 41, og Painer-dommen, præmis 83.

21 — Præmis 30.

22 — Præmis 31.

23 — Præmis 32 og 35.

20. Domstolens dom i sagen Roche Nederland m.fl. er ud fra dette synspunkt blevet voldsomt kritiseret²⁴, idet den mærkbart indskrænker anvendelsesområdet for artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001²⁵ på området for industriel ejendomsret²⁶. Det antages generelt²⁷, at den svækkede beskyttelsen for indehavere af europæiske patenter²⁸, hvilket er uforeneligt med Münchenkonventionens artikel 69²⁹.

21. Skal det følgelig antages, at problemet i denne sag endelig skal afgøres gennem enten en opretholdelse eller en ændring af dommen i sagen Roche Nederland m.fl.?

22. Det er ikke min opfattelse. Det forekommer mig, således som Forbundsrepublikken Tyskland, Kongeriget Spanien og Kommissionen har gjort gældende, at en mere nuanceret fremgangsmåde, som omhyggeligt afgrænser rækkevidden af dommen i sagen Roche Nederland m.fl., er mulig.

23. Den omtvistede retlige situation i hovedsagen adskiller sig fra situationen i den sag, der gav anledning til dommen i sagen Roche Nederland m.fl., for så vidt som de sagsøgte i hovedsagen, der har hjemsted i Nederlandene og Belgien, er anklaget for særskilt at markedsføre de samme kopiprodukter i de samme medlemsstater og dermed krænke de samme »nationale dele af det europæiske patent«, som er i kraft i disse sidstnævnte medlemsstater.

24. Det kan ved vurderingen af relevansen af disse argumenter være hensigtsmæssigt at bedømme situationen, som den vil være, hvis artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 ikke kan finde anvendelse. Den forelæggende nederlandske ret har kompetence for så vidt angår sagen mod den sagsøgte med hjemsted i Nederlandene, og sagsøgeren i hovedsagen skal anlægge en krænkelssag ved en belgisk ret mod de to sagsøgte med hjemsted i Belgien i henhold til forordningens artikel 2³⁰.

25. De to retter skal hver især undersøge de påberåbte krænkelser i henhold til de forskellige nationale regler, der regulerer de forskellige »nationale dele af det europæiske patent«, hvoraf der er påstået krænkelse, i henhold til princippet *lex loci protectionis*³¹. De skal f.eks. i henhold til de samme finske regler undersøge den skade, som de tre sagsøgte i hovedsagen forvolder på den finske del af det europæiske patent på grund af markedsføringen af et identisk kopiprodukt i Finland.

24 — Jf. bl.a. European Max-Planck Group on Conflict of Laws in Intellectual Property (CLIP), *Intellectual Property and the Reform of Private International Law: Sparks from a Difficult Relationship*, IPRax, 2007, nr. 4, s. 284, punkt 78-85 og den retspraksis, der er nævnt i punkt 78 i forslag til afgørelse fra generaladvokat Trstenjak i Painer-sagen, jf. endvidere H. Muir Watt, »Article 6« i U. Magnus og P. Mankowski, *Brussels I Regulation*, 2. udg., Sellier, European Law Publishers, 2012, s. 313, nr. 25a, M. Noorgård, »A, Spider without a Web? Multiple Defendants in IP Litigation« i S. Leible og A. Ohly (red.), s. 211, C. Gonzalez Beilfuss, »Is there any Web for the Spider? Jurisdiction over Co-defendants after Roche Nederland« i A. Nuys (red.), *International Litigation in Intellectual Property and Information Technology*, Kluwer Law International, s. 79.

25 — Visse kritiske forfattere har dog kunnet anerkende, at denne retspraksis bragte årene med usikkerhed til ophør og bidrog til at højne harmoniseringsniveauet i Europa. Jf. i denne retning A. Kur, »Are there any Common European Principles of Private International Law with regard to Intellectual Property« i S. Leible og A. Ohly, s. 1 og 2.

26 — Navnlig B. Hess m.fl., *Report on the Application of Regulation Brussels I in the Member States* (Study JLS/C4/2005/03), Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, september 2007, nr. 204, s. 104 (herefter »Heidelberg-rapporten«).

27 — Kommissionen har selv udpeget de vanskeligheder, der følger af denne retspraksis, i sin rapport af 21.4.2009 om anvendelsen af forordning nr. 44/2001 (punkt 3.4). Grønbogen om revision af forordning nr. 44/2001 behandler først spørgsmålet med stor varsomhed, i øvrigt under hensyn til dommen i sagen Roche Nederland m.fl., præmis 36-38. Det skal under alle omstændigheder fastslås, at Kommissionen ikke foreslår en ændring af artikel 6 i forordning nr. 44/2001 i sit forslag til omarbejdning af forordning nr. 44/2001, selv om formålet ikke var at »afsløre huller i den nuværende ordning« og afhjælpe dem i adventning af, at der blev skabt en fælles domstolsordning for europæiske patenter og EF-patenter. Jf. i denne henseende udtalelse 1/09 af 8.3.2011, Udtalelse i henhold til artikel 218, stk. 11, TEUF (Sml. I, s. 1137), hvori Domstolen har udtalt, at da den påtænkte aftale skaber en fælles patentdomstolsordning (»Domstolen for Europæiske Patenter og EF-patenter«), er den ikke forenelig med bestemmelserne i EU-traktaten og EUF-traktaten.

28 — Heidelberg-rapporten, s. 338, nr. 825 ff.

29 — Heidelberg-rapporten, s. 340, nr. 833.

30 — Muligheden for at anlægge sag på grundlag af artikel 5, nr. 3, i forordning nr. 44/2001 er ikke blevet drøftet i denne sag og er derfor ikke undersøgt i forbindelse med dette forslag til afgørelse.

31 — Jf. i denne henseende forslag til afgørelse fra generaladvokat Léger i sagen Roche Nederland m.fl., punkt 97 og 118.

26. Det er netop under disse omstændigheder, at de skal træffe afgørelser, der er omfattet af den samme retlige situation – krænkelsen af den samme nationale del af et patent, der med de samme ord definerer patentbeskyttelsens omfang³² – men kan afsige diametralt modsatte afgørelser.

27. Artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 finder med andre ord ikke anvendelse på en række krænkelsessager, der vedrører forskellige selskaber med hjemsted i forskellige medlemsstater, eftersom de omhandler handlinger, der er begået i forskellige medlemsstater og krænker forskellige nationale dele af et europæiske patent, der er reguleret i forskellige regelsæt³³. Den kan derimod finde anvendelse, for så vidt som betingelsen om den identiske faktiske situation er opfyldt, på en række krænkelsessager, der vedrører forskellige selskaber med hjemsted i forskellige medlemsstater, for så vidt som de særskilt omhandler handlinger, der er begået i den samme medlemsstat og krænker den samme nationale del af et europæisk patent, der er reguleret i det samme regelsæt³⁴.

28. Det bemærkes imidlertid, at de specielle kompetenceregler i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes af den nationale ret³⁵ under overholdelse af retssikkerhedsprincippet, hvilket indebærer, at artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at »en normalt velunderrettet person med rimelighed kan forudse, ved hvilken ret ud over retten i den stat, hvor han har bopæl, han kan blive sagsøgt«³⁶.

29. Under disse omstændigheder foreslår jeg Domstolen at besvare det første af de af den forelæggende ret stillede spørgsmål ved at fastslå, at artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at den finder anvendelse i forbindelse med en tvist om krænkelse af et europæisk patent, som omhandler flere selskaber med hjemsted i forskellige medlemsstater, når sagerne særskilt omhandler handlinger, der er begået i den samme medlemsstat og krænker den samme nationale del af et europæisk patent, der er reguleret i det samme regelsæt.

B – Den foreløbige påstand

30. Den forelæggende ret har med den anden række spørgsmål i det væsentlige spurgt, om den omstændighed, at et patents gyldighed er blevet anfægtet i forbindelse med mellemkommende retsforhandlinger vedrørende grænseoverskridende forbud mod krænkelse parallelt med en hovedpåstand om krænkelse, er tilstrækkelig, og i bekræftende fald hvilke formelle eller processuelle betingelser, der udløser anvendelsen af artikel 22, nr. 4), i forordning nr. 44/2001, således dels, at den ret, for hvilken sagen verserer, skal erklære, at den ikke har kompetence til at påkende hovedpåstanden på grundlag af artikel 25 i forordning nr. 44/2001, dels at den følgelig skal undersøge sin kompetence til at påkende den foreløbige påstand på grundlag af artikel 31 i forordning nr. 44/2001.

32 — Jf. i denne retning F. Blumer, *Patent Law and International Private Law on both Sides of the Atlantic*, kollokvium om Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret (WIPO) om international privatret og intellektuel ejendomsret, Genève, 30. og 31.1.2001 (WIPO/PIL/01/3).

33 — Domstolen har nemlig i dommen i sagen Roche Nederland m.fl., præmis 33, antaget, at der ikke kunne fastslås en sådan sammenhæng »mellem flere søgsmål om krænkelse af det samme europæiske patent, hvor det enkelte søgsmål er rettet mod et selskab med hjemsted i en anden kontraherende stat på grund af forhold, som angiveligt er begået på denne stats område«.

34 — Det skal erindres, at Domstolen har udtalt, at artikel 6, nr. 1), i forordning nr. 44/2001 finder anvendelse på trods af en manglende identitet mellem det retlige grundlag for de sager, der skal forenes. Jf. Freeport-dommen, præmis 31-47.

35 — Dom af 13.7.2006, sag C-103/05, Reisch Montage, Sml. I, s. 6827, præmis 24.

36 — Jf. Reisch Montage-dommen, præmis 25, jf. ligeledes for så vidt angår Bruxelleskonventionens artikel 5, nr. 1), dom af 17.6.1992, sag C-26/91, Handte, Sml. I, s. 3967, præmis 18, af 28.9.1999, sag C-440/97, GIE Groupe Concorde m.fl., Sml. I, s. 6307, præmis 24, og af 19.2.2002, sag C-256/00, Besix, Sml. I, s. 1699, præmis 24-26), for så vidt angår undtagelsen om forum non conveniens dom af 1.3.2005, sag C-281/02, Owusu, Sml. I, s. 1383, præmis 40, for så vidt angår Bruxelleskonventionens artikel 24 dom af 28.4.2005, sag C-104/03, St. Paul Dairy, Sml. I, s. 3481, præmis 19.

1. Fortolkningen af artikel 22, nr. 4), i forordning nr. 44/2001

31. Det er i lyset af præmisserne og domskonklusionen i GAT-dommen³⁷, at den første række spørgsmål vedrørende rækkevidden af bestemmelserne i artikel 22, nr. 4), i forordning nr. 44/2001 skal undersøges.

32. Domstolen udtalte i denne dom, at Bruxelleskonventionens artikel 16, nr. 4), henset til sit formål og sin placering i konventionens systematik³⁸, skulle fortolkes således, at enekompetencen i henhold til denne bestemmelse anses for at finde anvendelse på alle tvister om et patents registrering eller gyldighed, uanset om spørgsmålet rejses ved, at der nedlægges påstand herom, at det sker i form af en indsigelse, ved sagens anlæg eller på et senere stadium af sagen.

33. Det skal uden at behandle disse bestemmelsers begrundelse understreges, at tre rækker betragtninger sammen med grundlaget for og formålet med den med Bruxelleskonventionen indførte ordning begrundes denne løsning³⁹: for det første den bindende karakter af den med Bruxelleskonventionens artikel 16, nr. 4), indførte enekompetence⁴⁰, dernæst behovet for at garantere kompetencereglernes forudsigelighed og dermed retssikkerheden med henblik på at undgå en forøgelse af kompetencerne⁴¹ og endelig behovet for at undgå en forøgelse af risikoen for de indbyrdes uforenelige afgørelser, som Bruxelleskonventionen netop har til formål at undgå⁴².

34. Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien og Kommissionen, der i denne henseende har gentaget visse af de af den forelæggende ret anførte elementer, er i det væsentlige enige om at antage, at retter, der – som i hovedsagen – skal behandle en foreløbig påstand, hverken træffer afgørelse om realiteten, om, hvorvidt der foreligger en krænkelse (hovedpåstandens genstand), eller om patentets gyldighed (forsvarsanbringende, der er gjort gældende i forbindelse med den foreløbige påstand), men derimod sædvanligvis begrænser sig til at undersøge, om betingelserne for at anordne det begærede foreløbige retsmiddel er opfyldt. Da den eventuelle undersøgelse af et patents gyldighed er prima facie og ikke fører til nogen endelig afgørelse, er der dermed ingen risiko for uforenelige afgørelser.

35. Dette synspunkt skal imidlertid drøftes i lyset af navnlig GAT-dommens præmis 30, hvori Domstolen tog meget præcist stilling til spørgsmålet om virkningerne af afgørelser om anvendelsen af Bruxelleskonventionens artikel 16, nr. 4). Der blev argumenteret for, at eftersom virkningerne af en afgørelse, der som en mellemafgørelse afgjorde gyldigheden af et patent, i tysk ret var begrænset til sagens parter (nemlig inter partes), kunne der ikke være risiko for uforenelige afgørelser. Domstolen forkastede argumentet i meget generelle og radikale vendinger.

36. Domstolen antog, idet den understregede, at virkningerne af en sådan afgørelse fastlægges i henhold til national ret, og en afgørelse, hvorved et patent annulleres, i en række kontraherende stater har virkning erga omnes, at »[f]or at undgå risikoen for indbyrdes modstridende retsafgørelser ville det derfor være nødvendigt at begrænse kompetencen for retterne i en anden stat end den, hvori patentet er udstedt, til at tage stilling til gyldigheden af et udenlandsk patent på grundlag af en indsigelse til alene de tilfælde, hvor den afgørelse, der skal træffes, kun har virkning for sagens parter«. Domstolen udtalte, at dette ikke var muligt, fordi »[e]n sådan begrænsning ville [...] føre til skævheder og dermed anfægte den ligelige og ensartede anvendelse af de rettigheder og forpligtelser, som konventionen medfører for de kontraherende stater og for de berørte personer«⁴³.

37 — Præmis 13-31.

38 — Præmis 20-24.

39 — Vedrørende disse bestemmelsers begrundelse kan der henvises til omfattende litteratur herom.

40 — Præmis 26 og 27.

41 — Præmis 28.

42 — Præmis 29.

43 — Hvad angår forordning nr. 44/2001 jf. dom af 28.4.2009, sag C-420/07, Apostolides, Sml. I, s. 3571, præmis 41.

37. Skal det dermed antages, at GAT-dommen pålægger den forelæggende ret at erklære sig inkompetent under omstændighederne i hovedsagen? Efter min opfattelse kræves der et mere nuanceret svar, som tager hensyn til den processuelle virkelighed.

38. Det skal nemlig understreges, at der kan være tre tilfælde alt efter, om patentets gyldighed er blevet anfægtet både i forbindelse med hovedpåstanden og i forbindelse med den foreløbige påstand [tilfælde a)], eller om den kun er blevet det i forbindelse med hovedpåstanden [tilfælde b)] eller udelukkende i forbindelse med den foreløbige påstand [tilfælde c)].

39. GAT-dommen finder anvendelse i tilfælde a) og b), og den forelæggende ret skal dermed i overensstemmelse med artikel 25 i forordning nr. 44/2001 erklære sig inkompetent til at påkende hovedpåstanden og undersøge den eventuelle anordning af det foreløbige retsmiddel, der er ønsket, på grundlag af artikel 31 i forordning nr. 44/2001.

40. I tilfælde c) kan der indtræffe to situationer. Det kan være, at sagsøgte ikke har haft muligheden for at rejse spørgsmålet om patentets gyldighed i forbindelse med hovedpåstanden, f.eks. fordi det foreløbige retsmiddel blev truffet, inden hovedpåstanden blev nedlagt⁴⁴ [situation c1)]. Det kan ligeledes være, at sagsøgte har haft denne mulighed, men at det ikke blev anset for hensigtsmæssigt at udnytte den [situation c2)], hvilket forekommer at svare til den omtvistede situation i hovedsagen, som det tilkommer den forelæggende ret at fastslå].

41. Den forelæggende ret skal i situation c1) kunne undersøge begæringen om foreløbige, herunder sikrende retsmidler og i givet fald anordne dem, men under streng overholdelse af GAT-dommen. Dette indebærer, at et sådan foreløbigt retsmiddel kun kan anordnes, hvis den ret, for hvilken sagen verserer, inden for en rimelig frist ligeledes bliver forelagt en hovedpåstand, der er forbundet med det begærede retsmiddel – en sag med påstand om krænkelse i forbindelse med en påstand om forbud mod krænkelse – i forbindelse med hvilken overholdelsen af GAT-dommen er garanteret og dermed under overholdelse af den strenge betingelse, at den ikke har nogen endelige virkninger.

42. I situation c2) kan argumentet i de mellemliggende retsforhandlinger om patentets ugyldighed derfor i princippet ikke føre den ret, for hvilken sagen verserer, til at erklære sig inkompetent til at påkende hovedpåstanden i henhold til artikel 25 i forordning nr. 44/2001. I dette tilfælde kan det nemlig antages, at argumentet om, at det pågældende patent er ugyldigt, har opsættende virkning, idet sagsøgte skal godtgøre, at han har anlagt sag med påstand om patentets ugyldighed ved en kompetent ret. Den ret, for hvilken sagen verserer, kan dermed, med forbehold for, at den har kompetence i realitetssagen, i overensstemmelse med national ret anordne det begærede foreløbige retsmiddel.

43. Jeg foreslår derfor Domstolen, at den fastslår, at artikel 22, nr. 4), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at den heri opstillede enekompetence ikke finder anvendelse, når et patents gyldighed kun er anfægtet i forbindelse med foreløbige påstande, for så vidt som den afgørelse, der træffes efter afslutningen af disse retsforhandlinger, ikke har nogen endelig virkning.

2. Fortolkningen af artikel 31 i forordning nr. 44/2001

44. Påstandene under dette punkt er kun subsidiaire for det tilfælde, at Domstolen måtte finde, at den forelæggende ret ikke har kompetence til at påkende tvistens realitet i henhold til artikel 22, nr. 4), i forordning nr. 44/2001 eller ikke har kompetence til at påkende tvistens realitet i henhold til forordningens artikel 6, nr. 1).

44 — Selv om tilfældet kan forekomme absurd for så vidt angår foreløbige påstande, som efter deres art, om man så må sige, føjer sig til en parallel hovedsag, kan det ikke desto mindre indtræffe, således som jeg får anledning til at fremhæve nedenfor.

45. Således som det fremgår af fast retspraksis⁴⁵, har den ret, der efter en af Bruxelleskonventionens kompetenceregler og fremover efter forordning nr. 44/2001 har kompetence til at påkende en sags realitet, også kompetence til at træffe afgørelse om anvendelse af foreløbige, herunder sikrende retsmidler, uden at der gælder andre betingelser for kompetencen hertil⁴⁶.

46. Det fremgår af Domstolens praksis, at artikel 31 i forordning nr. 44/2001, ligesom tidligere Bruxelleskonventionens artikel 24, udgør en selvstændig kompetence⁴⁷, der supplerer kompetencerne i artikel 2-24 i forordning nr. 44/2001⁴⁸. For så vidt som denne bestemmelse er en undtagelse til den med forordning nr. 44/2001 indførte kompetenceordning, skal den fortolkes indskrænkende⁴⁹, idet udøvelsen af »foreløbig kompetence« er underlagt visse betingelser, der er opstillet i Domstolens praksis, vedrørende arten af de rettigheder, der skal beskyttes, og de begærede retsmidlers genstand⁵⁰.

47. De foreløbige retsmidler skal først være omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 44/2001, der er begrænset til det civil- og handelsretlige begreb, hvorfor dette tilhørsforhold ikke skal afgøres efter deres egen art under hensyn til den store forskel mellem retsmidlerne i de forskellige medlemsstater, men efter arten af de rettigheder, hvis beskyttelse de skal sikre⁵¹. Dette er utvivlsomt tilfældet med krænkelssager, på hvilke de generelle regler i forordning nr. 44/2001 finder anvendelse⁵², og med begæringer om foreløbigt forbud mod grænseoverskridende krænkelser, såsom den i hovedsagen omhandlede⁵³.

48. De retsmidler, der kan vedtages på grundlag af artikel 31 i forordning nr. 44/2001, skal i øvrigt være foreløbige, dvs. de skal sikre opretholdelsen af en bestemt faktisk eller retlig situation med det formål at beskytte rettigheder, der i øvrigt påstås anerkendt ved afgørelsen af sagens realitet⁵⁴. Denne betingelse indebærer først og fremmest, at et foreløbigt retsmiddel, der er vedtaget med hjemmel i artikel 31 i forordning nr. 44/2001, er tidsmæssigt begrænset.

49. Domstolen har i meget generelle vendinger understreget, at den ret, der skal anordne et sådant retsmiddel, skal handle med »et særligt overblik og nøje kendskab til de konkrete omstændigheder, under hvilke retsmidlet skal udfolde sin virkning«, hvilket indebærer, at den skal »tidsbegrænse sin tilladelse« og mere generelt »kun give tilladelsen på betingelser, som garanterer den foreløbige, herunder sikrende karakter af det retsmiddel, den vil anordne«⁵⁵, sædvanligvis indtil der er truffet afgørelse om sagens realitet.

45 — Van Uden-dommen, præmis 22 og 48, og dom af 27.4.1999, sag C-99/96, Mietz, Sml. I, s. 2277, præmis 41.

46 — Det skal bemærkes, at disse bestemmelser er gentaget i en ny bestemmelse i det omarbejdede forslag til forordning nr. 44/2001, nemlig artikel 35.

47 — Van Uden-dommen, præmis 42. Jf. bl.a. M. Pertegás Sender, »Article 24 of the Brussels Convention: a particular Reading for Patent Infringement Disputes?« i R. Fentiman m.fl., *L'espace judiciaire européen en matières civile et commerciale*, Bruylant, 1999, s. 277, M. Pertegás Sender, *Cross-Border Enforcement of Patent Rights*, Oxford University Press, s. 130, nr. 3 138.

48 — Vedrørende denne bestemmelse jf. rapport fra P. Jenard om konventionen af 27.9.1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1979 C 59, s. 1, især s. 42), og forklarende rapport udarbejdet af Fausto Pocar om konventionen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, undertegnet i Lugano den 30.10.2007 (EUT 2009 C 319, s. 1, punkt 124).

49 — Jf. vedrørende Bruxelleskonventionens artikel 24 St. Paul Dairy-dommen, præmis 11.

50 — Van Uden-dommen, præmis 46, og Mietz-dommen, præmis 47.

51 — Dom af 27.3.1979, sag 143/78, de Cavel, Sml. s. 1055, præmis 8, af 26.3.1992, sag C-261/90, Reichert og Kockler, Sml. I, s. 2149, præmis 32, Van Uden-dommen, præmis 33, og Realchemie Nederland-dommen, præmis 40.

52 — Dom af 15.11.1983, sag 288/82, Duijnste, Sml. s. 3663, præmis 23.

53 — Selv om Domstolen har udtalt, at det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, om dette faktisk er tilfældet. Jf. St. Paul Dairy-dommen, præmis 10.

54 — Reichert og Kockler-dommen, præmis 34, Van Uden-dommen, præmis 37, og St. Paul Dairy-dommen, præmis 13.

55 — Dom af 21.5.1980, sag 125/79, Denilauler, Sml. s. 1553, præmis 15 og 16, Reichert og Kockler-dommen, præmis 33, og Van Uden-dommen, præmis 38.

50. I øvrigt og netop med det formål at garantere, at det retsmiddel, der anordnes med hjemmel i artikel 31 i forordning nr. 44/2001, er foreløbigt, herunder sikrende, har Domstolen i Van Uden-dommen⁵⁶ opstillet en yderligere betingelse om en reel tilknytning mellem genstanden for de foreløbige retsmidler, der kræves anvendt, og den stedlige kompetence i den kontraherende stat, i hvilken retten er beliggende⁵⁷, hvilket netop er genstand for den forelæggende rets sidste præjudicielle spørgsmål.

51. Domstolen har indtil nu ikke haft direkte anledning til at præcisere det, som disse to betingelser indebærer for så vidt angår intellektuelle ejendomsrettigheder.

52. Da den foreløbige påstand i hovedsagen blev nedlagt, efter at hovedsagen var blevet anlagt, således at betingelsen om den tidsmæssige begrænsning af anvendelsesområdet for det anordnede retsmiddel kan anses for potentielt at være opfyldt, vil jeg især undersøge betingelsen om, at der skal foreligge en reel forbindelse.

53. Denne betingelse, der er blevet kritiseret⁵⁸, er genstand for forskellige fortolkninger⁵⁹. For visse udgør dette krav en begrænsning med ekstraterritorial virkning for de anordnede foreløbige retsmidler. For andre indebærer denne betingelse, at det anordnede retsmiddel i det mindste delvist har sine virkninger i den medlemsstat, hvor den ret, for hvilken sagen verserer, er hjemmehørende. Betingelsen virker dermed på ingen måde som en *ratione loci* begrænsning af det anordnede retsmiddel, idet den derimod kan have virkninger i andre medlemsstater end den, hvor den ret, for hvilken sagen verserer, er hjemmehørende, og har dermed en ekstraterritorial rækkevidde⁶⁰. Der er snarere tale om en betingelse om, at det begærede foreløbige retsmiddel skal have et minimum af territorial tilknytning. Om der er en reel tilknytning, skal således undersøges under hensyntagen til principalt fuldbyrdelsesmulighederne i den medlemsstat, hvor den ret, for hvilken sagen verserer, er hjemmehørende⁶¹.

54. Det forekommer mig nemlig, at det kan anerkendes, at retten i en medlemsstat, der i teorien ikke har kompetence til at påkende tvistens realitet, kun kan erklære sig inkompetent til at anordne et foreløbigt retsmiddel på grundlag af artikel 31 i forordning nr. 44/2001, hvis det har virkning på denne medlemsstats område og kan fuldbyrdes der. Det er den samme ret, der er bedst i stand til at gøre dette, som det påhviler at bedømme, om der er en reel tilknytning.

55. Jeg foreslår derfor Domstolen, at den fastslår, at artikel 31 i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en national ret ikke kan anordne et foreløbigt retsmiddel, der ikke har nogen virkninger på det nationale område, hvilket det tilkommer den at afgøre.

56 — Præmis 40.

57 — Det skal præciseres, at selv om Domstolen ikke formelt og udtrykkeligt har henvist til denne betingelse i sine tidligere domme, henviste den ikke desto mindre hertil i Mietz-dommen, præmis 42.

58 — Navnlig af Kommissionen, som gentager litteraturen, i sin rapport om anvendelsen af forordning nr. 44/2001 (nævnt ovenfor) og i sin grønbog om revision af forordning nr. 44/2001 (nævnt ovenfor). Europa-Parlamentet anmodede i sin resolution af 7.9.2010 (nævnt ovenfor) om, »at der omgående indføres en betragtning for at overkomme de vanskeligheder, som [denne] betingelse indebærer«. For et overblik jf. A. Dickinson, »Provisional Measures in the »Brussels I« Review: Disturbing the Status Quo?«, *Journal of Private International Law*, 2010, udg. 6, nr. 3, s. 519.

59 — Jf. bl.a. M. Pertegás Sender, *Cross-Border Enforcement of Patent Rights*, punkt 3 158, M.-C. Janssens, »International Disputes Involving Intellectual Property Rights: How to Take the Hurdles of Jurisdiction and Applicable Law« i E. Dirix og Y.-H. Leleu, *The Belgian report at the XVIIIth Congress of Washington of the International Academy of Comparative Law*, Bruylant, 2011, nr. 46, s. 611 og 640.

60 — Domstolen har i øvrigt i dom af 15.7.2010, sag C-256/09, Purrucker, Sml. I, s. 7349, præmis 85, erindret herom, idet den i denne henseende henviste til forklarende rapport til konventionen udarbejdet på grundlag af artikel K.3 i traktaten om Den Europæiske Union, om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager udarbejdet af Alegría Borrás (EFT 1998 C 221, s. 27, punkt 59). Jf. ligeledes Denlauler-dommen, punkt 17.

61 — I forslaget om omarbejdning af forordning nr. 44/2001 (nævnt ovenfor, punkt 3.1.5, 27. betragtning hertil) er det fastsat, at den fri bevægelighed for foreløbige retsmidler, der anordnes af en kompetent ret i realitetssagen, skal garanteres, mens virkningerne af foreløbige retsmidler, der anordnes af en ret, der ikke har kompetence i realitetssagen, skal være begrænset til den pågældende medlemsstats område. Jf. ligeledes artikel 99 i Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20.12.1993 om EF-varemærker (EFT 1994 L 11, s. 1), og artikel 103 i Rådets forordning (EF) nr. 207/2009 af 26.2.2009 om EF-varemærker (EUT L 78, s. 1).

V – Forslag til afgørelse

56. Jeg foreslår derfor Domstolen at besvare de af Rechtbank 's-Gravenhage stillede præjudicielle spørgsmål således ved at udtale:

»1) Principalt:

- a) Artikel 6, nr. 1), i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at den finder anvendelse i forbindelse med en tvist om krænkelse af et europæisk patent, der vedrører flere selskaber med hjemsted i forskellige medlemsstater, når sagerne særskilt vedrører handlinger, der er begået i den samme medlemsstat og krænker den samme nationale del af et europæisk patent, der er reguleret af det samme regelsæt.
- b) Artikel 22, nr. 4), i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at den ikke finder anvendelse, når spørgsmålet om et patents gyldighed kun er rejst i forbindelse med foreløbige påstande, for så vidt som den afgørelse, der skal træffes efter disse retsforhandlingers afslutning, ikke har nogen endelig virkning.

2) Subsidiært:

Artikel 31 i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en national ret ikke kan anordne et foreløbigt retsmiddel, der ikke har nogen virkning på dens område, hvilket det tilkommer retten at bedømme.«